

Till Umeå Tingsrätt

Mark- o miljödomstolen

Box 138

901 04 UMEÅ

Epost: mmd.umea@dom.se

Ärende: Mål; M 2241-18

”Ansökan om tillstånd enligt 9 o 11 kap. miljöbalken till att anlägga o driva två olika gruvor m.m benämnda Fäbodtjärn respektive Vargbäcken, i Lycksele kommun.” Sökande är Botnia Exploration AB.

Yttrande över nyanläggning av två mindre gruvor, med dagbrott, underjordsgruva, med brytning, bearbetning och anrikning. Tillstånd sökes för 10-års verksamhet, i första hand. Gruvorna är belägna intill byn Vindelgransele. Recipient blir Vindelälven.

Lyckselekretsen är en del av Svenska Naturskyddsföreningen, Sveriges största Miljöorganisation.

Naturskyddsföreningen lämnar följande yttrande: Föreningen anser att rubricerad gruvverksamhet **inte** kan tillåtas. Risken för förorening är för stor. En gruvetablering kommer i konflikt med Vindelälven som nationalälv och som en av de viktigaste laxälvarna i Östersjöområdet. Älvsområdet vid Vindelgransele är ett av de bästa föryngringsområdena för smolten, laxyngel. Försiktighetsprincipen i miljöbalken och internationella avtal måste gälla. Gruvetableringen motverkar de lokala, regionala och nationella hållbarhets- o klimatmålen. Älvdalen har nu dessutom blivit utsedd som ett Biosfärområde (UNESCO).

Bakgrund: Naturskyddsföreningen har i ett tidigare yttrande menat att Vindelälven är ett känsligt ekologiskt område för miljöföroreningar och att älvdalen kommer att utses som ett biosfärområde.

Vindelälven är ett Natura 2000-område, ett nätverk av Europas mest skyddsvärda naturområden, här ska arternas livsmiljöer och ekosystem värnas för våra kommande generationer. Människan ska ha tillgång till en god natur och kultur med en rik biologisk mångfald, som är avgörande för folkhälsan, livskvalitet och välfärd. Natur- och kulturturismen, och fiske, är en väsentlig inkomstkälla för länet och inlandskommunerna. Turism och besöksnäringen är en stor, växande sektor och sysselsättningsintensiv, den omsatte 337 miljarder år 2018 i landet. Här är förstås naturens funktionalitet en grundpelare. I Vindelälven, med biflöden, har nu under flera år pågått omfattande arbeten med att återställa vattendragen efter skadorna från flottningsepoken. Fisket har förbättrats.

Vindelälven har också ett skydd som riksintresse för friluftslivet, med särskilda natur- o kulturkvaliteter, variation i landskapet och god tillgänglighet för allmänheten. Älvdalen är också av betydelse för rennäringen.

De flesta av Sveriges miljö kvalitetsmål, bl.a. "Levande sjöar och vattendrag", "Ett rikt växt- och djurliv", kommer fortfarande inte att uppnås inom den närmaste tiden. Detta på grund av föroreningar, miljögifter, klimatförändringar, utarmning av biotoper på land och i vatten, utslagning av biologisk mångfald, flora och fauna, på land och i vatten och fragmenteringar av landskap m.m.

Läget för laxen och öringen är mycket oroande. Vindelälven är en viktig älv för reproduktion av lax, med ett betydelsefullt lek- och smoltområde i sträckan kring Vindelgransele.

Skador på lek- och uppväxtmiljön för lax och öring kan bli irreversibla. Negativa påverkningar på naturmiljön och därmed kanske en försämrad attraktivitet till älvdalen skulle kunna ge stora förluster för inlandskommunerna.

Kristinebergsgruvan kommer nu att utöka sin produktion och ger fler arbetstillfällen. Gruvning ger jobb men hotar andra jobb och naturmiljön.

Miljöriskerna med gruvorna är uppenbara, med flera exempel i närområdet, ex Blaikengruvan och Gunnarsberg, med stora saneringskostnader under lång tid.

Riksrevisionens granskning om gruvavfall – ekonomiska risker för staten, RIS 2015:20 stödjer också vår analys.

Miljöbalkens målarbete för återanvändning, återvinning och hushållning vad gäller metaller i vårt samhälle måste bli effektivare och kan dessutom förbättras ytterligare med smartare produkter och ekodesign. Det är också betydligt energieffektivare än att öppna så många nya gruvor och mindre skadligt för natur och miljö.

Styrelsen genom

Ordförande. Ann-Louise Hansson

Torgny Forsgren, adjungerad